

Een dag in de week

In mijn rol als financieel directeur van Forbo Flooring heb ik dagelijks te maken met de invloed van financiële ontwikkelingen. Ontwikkelingen die je nooit geheel in de hand hebt. Maar waar je vaak wel op kunt anticiperen en waar je met elkaar een oplossing voor kunt vinden. Als voorzitter van uw pensioenfondsbestuur heb ik nu te maken met de bizarre omstandigheid dat meerdere ontwikkelingen tegelijk komen, dat ze alle van negatieve invloed zijn, en waarvan ook nog eens lastig is om het tij te keren. Ik heb het over ontwikkelingen op de internationale beurzen, ontwikkelingen in de rentestand en de onverwacht sterk gestegen levensverwachting van Nederlanders. In deze eerste editie van PensioenNieuws proberen we u in zo duidelijk mogelijke taal toe te lichten wat er aan de hand is rondom onze pensioenen en welke rol deze ontwikkelingen daarin hebben. Maar u informeren over uw pensioen stond al langer op de bestuursagenda. Logisch ook, want uw pensioen is en blijft – ook in deze roerige tijden! – een zeer waardevolle en belangrijke arbeidsvoorwaarde. Als u de pensioenpremies die u en uw werkgever gezamenlijk inleggen bij elkaar optelt, komt het erop neer dat u ongeveer 1 dag in de week werkt voor de opbouw van uw pensioen! Sowieso dus goed om af en toe eens stil te staan bij wat u nu opbouwt aan pensioen en wat voor keuzemogelijkheden u heeft. Dit is dus geen eenmalige

uitgave van PensioenNieuws.

U hoort van ons.

Harold Sieben

Wat is er aan de hand met pensioenfondsen?

De laatste tijd zijn pensioenen en pensioenfondsen steeds vaker in het nieuws. In eerste instantie in verband met de discussie rondom de verhoging van de AOW-leeftijd van 65 naar 66 of 67 jaar. Een besluit hierover moet nog worden genomen door het nieuwe kabinet. De laatste tijd zijn pensioenfondsen veel in het nieuws doordat de economische crisis hun financiële positie ('dekkingsgraad') enorm heeft verslechterd. Ook Pensioenfonds Forbo is geraakt door de crisis. Wat er aan de hand is en wat dat voor ons allen betekent, wordt in dit artikel toegelicht.

In ons land is een pensioenfonds verplicht € 1,05 in kas te hebben voor elke euro aan in de toekomst uit te keren pensioen. In pensioentermen: de minimaal vereiste dekkingsgraad bedraagt 105%. Toen in 2008 de kredietcrisis de kop opstak, kelderden de aandelenkoersen en daalde de dekkingsgraad van de meeste pensioenfondsen (waaronder de onze) tot onder de 105%. Daardoor moesten deze pensioenfondsen een herstelplan indienen bij De Nederlandsche Bank (DNB). Jaarlijks toetst DNB of deze pensioenfondsen 'op koers' liggen. Met andere woorden of de in het herstelplan aangekondigde maatregelen voldoende blijken om binnen vijf jaar weer financieel gezond te worden. Deze maatregelen bestaan in eerste instantie uit het niet, of in beperkte mate, verlenen van toeslagen (indexatie). Maar kunnen – in het ergste geval – ook het korten van de pensioenen betekenen.

Vervolg op pagina 2 >>

"Heel wat te kiezen!"

Iedereen heeft recentelijk een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) van Pensioenfonds Forbo ontvangen. Hierop staat onder meer een indicatie van het te bereiken pensioen indien u tot de reglementaire pensioendatum bij Forbo werkzaam blijft. Maar wist u dat u de mogelijkheid heeft om eerder of later met pensioen te gaan? En dat u de hoogte van uw pensioenuitkering kunt beïnvloeden via een aantal pensioenkeuzes. Daniëlle Uitvlugt van Pensioenfonds Forbo licht het u toe.

lees verder op pagina 4 >>

Vervolg van pagina 1 >>

De laatste tijd is een aantal pensioenfondsen in het nieuws gekomen dat deze maatregel ernstig moet overwegen. Voor Pensioenfonds Forbo is dat vooralsnog niet aan de orde. Maar ook ons fonds is financieel niet gezond. De dekkingsgraad van ons fonds bedroeg eind september 95,8%* terwijl we conform ons herstelplan op 102% zouden moeten zitten. Kort geleden zat ons fonds nog goed op schema. Wat is er gebeurd? De twee belangrijkste ontwikkelingen die een negatief effect hebben gehad op de financiële situatie van pensioenfondsen (waaronder dus het onze) zijn de volgende:

1. een sterk gestegen levensverwachting
2. ontwikkelingen op de financiële markten.

We worden steeds ouder

Toen Pensioenfonds Forbo in 1964 werd opgericht, was de gemiddelde levensverwachting van een mannelijke werknemer 69 jaar. De afgelopen jaren is de gemiddelde levensverwachting onverwacht veel gestegen. De levensverwachting voor mannen die nu worden geboren bedraagt 85,9 jaar. Voor vrouwen is dit 87,6 jaar. In de jaren zestig moest het pensioen dus gemiddeld maar 4 jaar worden uitgekeerd. Dat is nu vijf keer zo lang! Voor pensioenfondsen heeft de gestegen

levensverwachting veel gevolgen. Ze moeten langer pensioen uitkeren en dus meer geld in kas hebben om aan deze toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Ontwikkelingen op de financiële markten

Omdat de inleg van premies alleen niet voldoende is om alle (toekomstige) pensioenen te kunnen uitkeren, beleggen pensioenfondsen onder meer in aandelen. Dit beleggen gebeurt uiteraard volgens strikte regels, maar ook dan is een fonds nog steeds afhankelijk van de ontwikkelingen op de beurs. Met het ineensstorten van de internationale aandelenbeurzen is veel vermogen verdampt. Ook bij Pensioenfonds Forbo. Wanneer de beurzen aantrekken, stijgt dus ook het pensioenvermogen van het pensioenfonds.

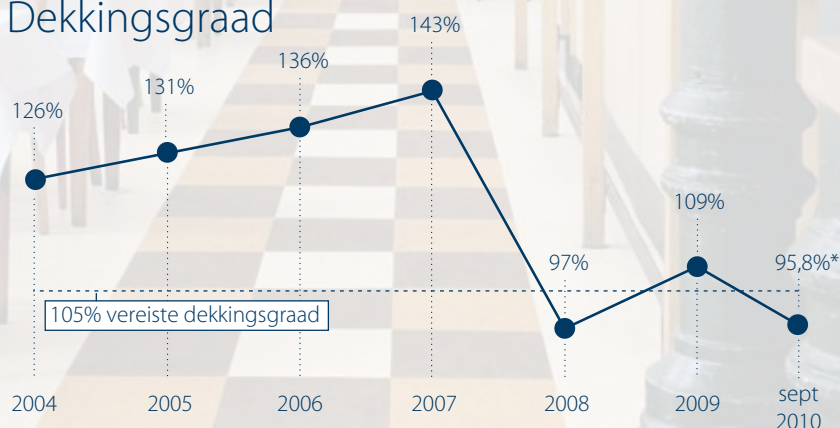
Het is een behoorlijk technisch en 'boekhoudkundig' verhaal, maar ook een lage rente heeft grote negatieve gevolgen voor de financiële positie van pensioenfondsen. Dat komt doordat de (wettelijke) financiële waardering van alle nu en in de toekomst uit te keren pensioenen afhankelijk is van de hoogte van de rente. Een wijziging in de rente heeft dan ook enorme invloed op de financiële positie (dekkingsgraad) van het pensioenfonds. De rente is op dit moment historisch laag.

Structuur Pensioen- fonds **Forbo**

Stichting Pensioenfonds Forbo regelt de pensioenen voor de (oud-)medewerkers van Forbo. Pensioenfonds Forbo is een onafhankelijke stichting, die losstaat van de werkgever. Het pensioenfonds wordt bestuurd door 8 personen. Vier daarvan worden benoemd door de werkgever, drie door werknemers en één door gepensioneerden. Het bestuur legt verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële huishouding van het fonds. Dat gebeurt onder meer middels de jaarrekening. Het bestuur is eindverantwoordelijk en wordt ondersteund door drie commissies, die elk eigen bevoegdheden hebben: de beleggingscommissie, het dagelijks bestuur en de communicatiecommissie.

Naast de drie commissies wordt het bestuur in raad en daad bijgestaan door het bestuurssecretariaat. Daarnaast kent het pensioenfonds een deelnemersraad, die wordt betrokken bij bepaalde besluiten van het bestuur. De deelnemersraad bestaat uit vier werknemers en vier gepensioneerden. Tot slot heeft het pensioenfonds een verantwoordingsorgaan dat toezicht houdt op het functioneren van het bestuur. Hierin zitten twee vertegenwoordigers namens de werkgever, twee namens de werknemers en twee namens de gepensioneerden. Kijk voor meer informatie over het pensioenfonds op www.pensioenfondsforbo.nl.

Dekkingsgraad

* Het effect van de verhoogde levensduur is hierin nog niet meegenomen. Hierdoor zal de dekkingsgraad naar verwachting nog 4% dalen.

Wat gaat er nu gebeuren met uw pensioen?

Het bestuur van Pensioenfonds Forbo stelt alles in het werk om de financiële situatie van het fonds te verbeteren.

Dat betekent onder meer dat het beleggingsbeleid nog verder wordt geoptimaliseerd. En dat het fonds (waar nodig) zal afzien van het verlenen van toeslagen, ook wel indexatie genoemd. Daarnaast zal door de werkgever het premiebeleid worden nageleefd.

Eind van het jaar

Op 31 december van dit jaar moet Pensioenfonds Forbo, net als alle andere fondsen met een herstelplan, de balans opmaken. Dan wordt vastgesteld of de financiële positie van het pensioenfonds in lijn ligt met het bij De Nederlandsche Bank ingediende herstelplan. Conform het herstelplan moet onze dekkingsgraad aan het einde van 2010 minimaal 97,3% bedragen. Als dat niet lukt, is het niet uit te sluiten dat Pensioenfonds Forbo – als laatste redmiddel – moet overgaan tot het korten van pensioenen. Deze korting zou dan op zijn vroegst per 1 april 2012 ingaan, waarbij eind 2011 nogmaals gekeken wordt of tot deze zware maatregel moet worden overgegaan.

Korten van pensioenen

Onlangs maakte (oud-)minister Donner al bekend dat 14 pensioenfondsen (Forbo zat daar niet bij) aan het einde van dit jaar waarschijnlijk moeten korten. Afhankelijk van de ontwikkelingen op de financiële markten geldt dat straks misschien ook wel voor honderden andere fondsen. Nogmaals, we zullen er alles aan doen, maar kunnen niet uitsluiten dat Pensioenfonds Forbo daar straks ook bij hoort.

Wat houdt het korten van pensioenen in?

Korten betekent dat de pensioenuitkeringen aan gepensioneerden met een bepaald percentage worden verlaagd. Voor iedereen die nog pensioen opbouwt, zijn de gevolgen in eerste instantie alleen op papier merkbaar. In dat geval zal de pensioentoezegging, zoals op het pensioenoverzicht (UPO) staat vermeld, met een bepaald percentage worden verlaagd.

En wat gebeurt er op de lange termijn?

Omdat veel pensioenfondsen in de problemen zijn gekomen, heeft (oud-)minister Donner een groep experts, de Commissie Goudswaard, gevraagd te onderzoeken in hoeverre het pensioenstelsel nog houdbaar is met de vergrijzing en de financiële crisis. Volgens de commissie zouden de pensioenpremies in sommige gevallen wel met 50% moeten stijgen om de pensioenuitkering te kunnen blijven

garanderen. Zo'n stijging is niet wenselijk. Het zou grote gevolgen hebben voor de arbeidsmarkt en de Nederlandse concurrentiepositie ernstig aantasten. Ook Forbo wil de premie niet verder verhogen. Bij Forbo betalen medewerkers een vaste premie en betaalt Forbo als werkgever de rest. De werkgeverspremie is echter reglementair gebonden aan een maximum. En dit maximum is de laatste jaren al bereikt.

Studie naar een alternatieve pensioenregeling

Bij het afsluiten van de CAO van Forbo Flooring en Forbo-Novilon voor het jaar 2009-2010 is, gezien de hiervoor geschets- te ontwikkelingen, afgesproken dat er een studie komt naar een mogelijke herziening van onze huidige pensioenregeling.

“De werkgeverspremie is reglementair gebonden aan een maximum.”

Voor dit onderzoek is een werkgroep samengesteld, met vertegenwoordigers van FNV Bondgenoten, CNV Vakmensen, De Unie en vertegenwoordigers van Forbo Flooring en Forbo-Novilon. Daarnaast bestaat de werkgroep uit een aantal externe pensioendeskundigen. Inmiddels is de werkgroep al een aantal maal bij elkaar geweest en hebben de werkgroepleden gekeken naar verschillende alternatieven voor de huidige regeling en effecten van de alternatieven op de opbouw en premie. Gezien een aantal externe ontwikkelingen die nu plaatsvinden, hebben de CAO-partijen van Forbo Flooring besloten de studie tijdelijk stop te zetten. Afgesproken is dat het onderwerp te zijner tijd weer kan worden geagendeerd voor het Periodiek Overleg. Verdere ontwikkelingen op dit gebied zullen door de werkgever worden gecommuniceerd.

“Heel wat te kiezen!”

Vervolg van pagina 1 >>

Pensioenkeuzes

Daniëlle Uitvlugt, secretaresse bestuur: “De meeste vragen die ik op het secretariaat

van het pensioenfonds hoor, komen van collega's die willen weten of het mogelijk is eerder te stoppen met werken. Nou, dat kan! Het is zelfs gewoon vastgelegd in het pensioenreglement. Eventueel opgebouwd prepensioen kan ook eerder of later worden opgenomen, maar voor mijn antwoord beperk ik me even tot het ouderdomspensioen.”

Eerder met pensioen

Daniëlle vervolgt: “Het ouderdomspensioen gaat in principe in op 65-jarige leeftijd. Je kunt er echter voor kiezen dit pensioen eerder te laten ingaan. Dat klinkt natuurlijk aantrekkelijk, maar laten we er geen doekjes om winden: het is erg duur! Eerder stoppen met werken, betekent minder pensioen opbouwen en langer pensioen uitkeren. De vuistregel is dat je pensioenuitkering met 8% wordt verlaagd voor ieder jaar dat je eerder stopt met werken. Dus ook al klinkt eerder stoppen met werken aantrekkelijk, het is alleen interessant als je pensioeninkomen dan nog altijd voldoende hoog is.”

Later met pensioen

“Niet zoveel mensen doen het, maar het is met toestemming van de werkgever ook mogelijk om op latere leeftijd met pensioen te gaan. En als je werk leuk is en je bent nog fit, waarom niet? Bovendien is het financieel heel aantrekkelijk. Want ook hier geldt dat je pensioenuitkering voor ieder jaar dat je langer doorwerkt, met zo'n 8% toeneemt.”

Levensloop

“Omdat het vervroegen van de pensioenleeftijd zo duur is, kan de levensloopregeling van de werkgever heel aantrekkelijk zijn. Je spaart een maandelijks bedrag dat wordt ingehouden op je bruto salaris. Van het op deze manier opgebouwde kapitaal kan je – direct voorafgaand aan je pensioen – verlos opnemen. Vraag hier naar bij Personeel & Organisatie.”

Keuzes op pensioendatum

“Vlak voordat je met pensioen gaat, sta je voor een laatste belangrijke keuze, voor jezelf én voor je eventuele partner. Je kunt namelijk een gedeelte van je ouderdomspensioen uitruilen voor een hoger partnerpensioen dat uitkeert in geval je komt te overlijden. Andersom kan ook: de opgebouwde rechten op partnerpensioen uitruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Bij het maken van deze keuze is het van belang stil te staan bij de pensioensituatie van jezelf en die van je partner. Heeft je partner geen of weinig eigen pensioen, dan kan de keuze voor een hoger partnerpensioen interessant zijn. Heeft je partner zelf juist een prima ouderdomspensioen opgebouwd, dan kan een keuze voor een hoger ouderdomspensioen interessant zijn.”

Vragen over deze pensioenkeuzes?

Kijk dan eens op onze website www.pensioenfondsforsbo.nl. Kunt u het antwoord op uw vraag niet vinden, neem dan contact op met Daniëlle Uitvlugt van het pensioenfonds. Telefoon 075 - 6477217, e-mail pensioenfondsforsbo.com

UPO ontvangen. En nu?

In juli heeft u uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) ontvangen. Hierin kunt u onder meer lezen hoeveel pensioen u kunt verwachten als u tot uw 65^e in dienst blijft. Wilt u ook weten wat er gebeurt met de hoogte van uw pensioen als u eerder of juist later stopt met werken? Of indien u besluit (meer) bij te dragen in levensloop? Bekijk de mogelijkheden eens in de pensioenplanner! Deze is via de website toegankelijk voor alle medewerkers die zijn geboren in of na 1950.

Colofon

PensioenNieuws is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Forbo.

Stichting Pensioenfonds Forbo

Postbus 13

1560 AA Krommenie

T (075) 647 72 17

F (075) 647 77 01

www.pensioenfondsforsbo.nl

pensioenfondsforsbo.com

Redactie & vormgeving

Bridgevest

Deze nieuwsbrief is informatief bedoeld en met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Er kunnen echter geen rechten aan worden ontleend.